KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: ***Edukacja międzykulturowa w szkole (1100-POP35EDU-SP)***
Nazwa w języku polskim:
Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Kolegium II
Przedmiot dla jednostki: Kolegium II
Cykl dydaktyczny: Semestr zimowy 2026/27
Koordynator przedmiotu cyklu: dr hab. Przemysław Grzybowski prof. uczelni

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:
Zaliczenie na ocenę
Język wykładowy:
polski

Dane dotyczące przedmiotu cyklu:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu:
Zaliczenie na ocenę
Strona WWW:
https://www.grzybowski.ukw.edu.pl
Bilans pracy studenta

Łączny nakład pracy studenta wynosi 75 godzin i odpowiada 3 punktom ECTS. Obejmuje 30 godzin udziału w konwersatorium oraz 45 godzin pracy własnej. Praca własna obejmuje studiowanie literatury, przygotowanie do zajęć oraz opracowanie i przygotowanie do złożenia pracy semestralnej.

Efekty kształcenia modułu zajęć

Po zakończeniu zajęć student:
K_W06 - posiada wiedzę na temat struktur i funkcji systemu edukacji – celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz wiedzę na temat alternatywnych form edukacji.
K_W09 - wie jak można w praktyce pedagogicznej rozwiązywać problemy społeczne np. poprzez edukację włączającą i inne sposoby realizacji zasady inkluzji, zapobieganie powstawaniu stereotypów i dyskryminacji, tworzenie warunków do rozwoju tolerancji, zdolności do współpracy; wie, jaką rolę pełni nauczyciel-wychowawca w modelowaniu postaw i zachowań uczniów
K_U09 - potrafi pracować z dziećmi/nastolatkami (od 0 do 15 lat) ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym, z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego, z dziećmi z rodzin o niskim statusie socjoekonomicznym, wykluczonymi i zagrożonymi wykluczeniem
K_K03 - umie diagnozować potrzeby, możliwości, zdolności każdego dziecka/nastolatka od 0 do 15 roku życia oraz projektować i realizować adekwatne do nich programy opieki, wychowania, edukacji, profilaktyki uzależnień oparte na naukowych dowodach (evidence-based), zwłaszcza wspierające integralny rozwój dzieci, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym
K_K09 - potrafi pracować z dziećmi/nastolatkami (od 0 do 15 lat) ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego, z dziećmi z rodzin o niskim statusie socjoekonomicznym, wykluczonymi i zagrożonymi wykluczeniem

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstepne

brak

Szczegóły zajęć i grup

Konwersatorium (30 godzin)

Strona WWW zajęć przedmiotu cyklu
https://www.grzybowski.ukw.edu.pl
Literatura:

1. Antonowicz S., Dzięgiel A., Kucharczyk I., Rodziewicz K., Samarow J., Przewodnik po polskim systemie edukacji dla uczniów i rodziców/opiekunów z doświadczeniem migracyjnym, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2024.
2. Bohosiewicz M., Kornacki P., Jurewicz J., Marek A., Kuspys P., Halik T., Czerniejewska I., Imigranci w mojej klasie, Stowarzyszenie Vox Humana, Warszawa 2011.
3. Grzybowski P.P., Idzikowski G., Inni, Obcy - ale Swoi. O edukacji międzykulturowej i wspólnocie w szkole integracyjnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2018.
4. Młynarczuk-Sokołowska A., Codzienność polskiej szkoły z perspektywy dzieci i młodzieży ze środowisk przymusowych migrantów, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2023.
5. Nikitorowicz J., Edukacja regionalna i międzykulturowa, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć student:
W_1 - zna i wyjaśnia cele, podstawy prawne oraz rozwiązania organizacyjne dotyczące edukacji międzykulturowej w szkole, w tym wspierania uczniów z doświadczeniem migracyjnym i pochodzących ze środowisk zróżnicowanych kulturowo. (K_W06)
W_2 - zna sposoby przeciwdziałania stereotypom, uprzedzeniom, dyskryminacji i wykluczeniu w środowisku szkolnym oraz wyjaśnia rolę nauczyciela-wychowawcy w kształtowaniu postaw otwartości, szacunku i współpracy międzykulturowej. (K_W09)
U_1 - potrafi dobierać i stosować metody pracy oraz dostosowywać materiały edukacyjne do potrzeb uczniów do 15. roku życia z doświadczeniem migracyjnym, trudnościami adaptacyjnymi lub ograniczoną znajomością języka polskiego, uwzględniając ich sytuację kulturową i społecznoekonomiczną. (K_U09)
K_1 - jest gotów do odpowiedzialnego rozpoznawania potrzeb i możliwości uczniów w środowisku zróżnicowanym kulturowo oraz projektowania i realizowania działań opartych na dowodach naukowych, wspierających ich rozwój, aktywność i uczestnictwo w życiu

szkoły. (K_K03)
K_2 - jest gotów do podejmowania pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach kulturowych, językowych i społecznych, z poszanowaniem ich godności i tożsamości oraz troską o równe szanse edukacyjne i przeciwdziałanie wykluczeniu. (K_K09)

Metody i kryteria oceniania:

Studenci przygotowują pracę semestralną. Schemat pracy z zadaniami do wykonania (za każde można otrzymać 1-2 punkty w zależności od poprawności) i literaturę pomocniczą studenci otrzymują od prowadzącego zajęcia na początku semestru. Warunkiem zaliczenia pracy jest uzyskanie 6 na 10 punktów.
10 pkt 5.0
9 pkt 4.5
8 pkt 4.0
7 pkt 3.5
6 pkt 3.0

Zakres tematów zajęć:

1) Edukacja międzykulturowa i edukacja wielokulturowa. Założenia modeli i przykłady ich realizacji w systemach oświaty.
2) Formy dyskryminacji z powodu Inności i Obcości w szkole (m.in. hejt, mowa nienawiści, przemoc fizyczna). Przykłady występowania i sposobów przeciwdziałania w ramach edukacji włączającej.
3) Kształtowanie wspólnoty szkolnej w warunkach różnorodności kulturowej z perspektywy nauczyciela.
4) Wybrane formy edukacji w warunkach różnorodności kulturowej (komunikacja, poprawianie jakości życia, integracja społeczno-kulturowa).

Literatura uzupelniająca

1. Bernacka-Langier A., Janik-Płocińska B., Kosowicz A., Pawlic-Rafałowska B., Piegat-Kaczmarzyk M., Walczak G., Rejmer Z., Wasilewska-Łaszczuk J., Zasuńska M., Inny w polskiej szkole - poradnik dla nauczycieli pracujących z uczniami cudzoziemskimi, Fundacja Polskie Forum Migracyjne, Biuro Edukacji Miasta Stołecznego Warszawy, Warszawa 2009.
2. Dolińska A. (red.), Rekomendacje w zakresie rozwiązań prawno-instytucjonalnych. Uczniowie i uczennice z doświadczeniem migracji i uchodźstwa w polskim systemie oświaty oraz dobre praktyki z wybranych państw unii europejskiej, Instytut Badań Edukacyjnych - Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2026.
3. Grzybowski P.P., Prekursorki i pionierki edukacji międzykulturowej. Inspiracje biobibliograficzne, Oficyna Wydawnicza „Impuls", Kraków 2026.
4. Gvórak-Sosnowska K., Chudziak M., Samsel J., Wermińska-Wiśnicka I., Islam i muzułmanie w praktyce szkolnej. Materiały dydaktyczne online, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa 2024.
5. Slany K., Struzik J., Ślusarczyk M., Warat M. (red.), Dzieci migranckie w przestrzeni szkolnej. Doświadczenia Polski i wybranych krajów Unii Europejskiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2025.

Metody dydaktyczne

wykład konwersatoryjny

metody aktywizujące

Rygory zaliczenia zajęć

zaliczenie na ocenę

Dane grup zajęciowych

Grupa numer 1

Prowadzący grupy:

dr hab. Przemysław Grzybowski, prof. uczelni

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
3 rok, 5 sem., pedagogika opiekuńcza z profilaktyką uzależnień i socjoterapią [SP] (SP-POP-35)	2026Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>

Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS)	3	2026Z	

.....
Podpis